

Handläggare
Lisa Allinger
Telefon: 08-508 25370

Till
Socialnämnden
2021-11-23

Vägledning för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper från 18 år

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget till Vägledning för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper från 18 år.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Fredrik Jurdell
Socialdirektör

Veronica Wolgast Carstorp
Bitr. förvaltningschef

Sammanfattning

Sociala insatsgrupper (SIG) är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, polis, arbetsmarknadsnämnden och andra aktörer för att stötta och hjälpa personer att sluta begå brott, lämna en kriminell livsstil, kriminella miljöer och våldsbejakande extremism eller förhindra att individer utvecklar en kriminell livsstil eller involveras i våldsbejakande extremism. Arbetsmetoden utgår från samverkan på individnivå med regelbundna möten där alla berörda aktörers representanter och individen själv deltar under socialtjänstens ledning. Samverkan på individnivå görs möjlig genom ett samtycke till att bryta sekretessen från den inskrivne personen.

I syfte att bidra till ökad likställighet och måluppfyllelse tog socialförvaltningen 2019 fram en vägledning som beskriver och tydliggör arbetet med SIG vuxna. Denna vägledning är en uppdaterad och delvis reviderad version. Målgrupp för vägledningen är i första hand chefer, SIG-lotsar och andra medarbetare inom socialtjänsten. Vägledningen är förankrad i den styrande samverkansgruppen som består av avdelningschefer från de stadsdelsförvaltningar som har SIG och utvecklingschef från arbetsmarknadsförvaltningen.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslaget till Vägledning för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper för vuxna från 18 år.

Bakgrund

Sociala insatsgrupper (SIG) är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, polis, arbetsmarknadsnämnden och andra aktörer för att stötta och hjälpa personer att sluta begå brott, lämna en kriminell livsstil, kriminella miljöer och våldsbejakande extremism eller förhindra att unga vuxna utvecklar en kriminell livsstil eller involveras i våldsbejakande extremism. Arbetsmetoden utgår från samverkan på individnivå med regelbundna möten där alla berörda aktörers representanter och individen själv deltar under socialtjänstens ledning. Samverkan på individnivå görs möjlig genom ett samtycke till att bryta sekretessen från den inskrivne personen.

Stockholms stad erbjuder stöd till denna målgrupp, dels via stadens centrala avhopparverksamhet vid socialförvaltningen, dels via SIG i Stockholms stads sju ytterstadsstadsdelsförvaltningar¹. Arbetet i stadsdelsförvaltningarna är uppdelat på SIG unga och SIG vuxna och är en samverkansform där individuellt anpassade insatser samordnas. En tät samverkan med polisen är en förutsättning för goda resultat liksom med andra relevanta myndigheter och aktörer utifrån individens behov och förutsättningar.

I Stockholms stads budget 2021 tydliggjordes att arbetet med sociala insatsgrupper ska permanentas och utvecklas med ett skärpt kvalitetsfokus som leder till att samordningen över staden förstärks och att resultatet av utförda insatser systematiskt följs upp.² Som ett led i detta har denna vägledning reviderats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Vägledningen har tagits fram i bred samverkan med berörda stadsdelsförvaltningar, arbetsmarknadsförvaltningen, socialtjänstavdelningen, juridiska avdelningen samt Polisen och Kriminalvården. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 17 november. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 18 november.

¹ Enskede-Årsta-Vantör sdf, Farsta sdf, Hässelby-Vällingby sdf, Rinkeby-Kista sdf, Skarpnäck sdf, Skärholmen sdf och Spånga-Tensta sdf

² Stockholms stad (2021). Budget 2021. Stockholm: Stadsledningskontoret

Ärendet

Ärendet handlar om ett förslag till reviderad vägledning för arbetet med sociala insatsgrupper för vuxna från 18 år. Revideringen består främst av att målgruppen gäller från 18 år och att den övre åldersgränsen tas bort. Tidigare omfattade vägledningen personer mellan 19-29 år. I den reviderade versionen tydliggörs vidare socialtjänstens ansvar för målgruppen och samverkan med polisen. Det gäller även gränsdragningen mellan handläggningen inom SIG och polisens lokala avhopparsamordnare samt handläggningen inom stadens centrala avhopparverksamhet och polisens brottsoffer- och personsäkerhetssektion (BOPS). Vidare tydliggörs ytterligare skyldigheten att anmäla oro för barn, vad samtycke till att bryta sekretessen innebär, vanligt förekommande insatser och skäl till avslut.

Syftet med SIG är att socialtjänsten i samarbete med polis och flera andra aktörer såsom till exempel Jobbtorg inom arbetsmarknadsförvaltningen snabbt ska kunna stötta och hjälpa individer i brottslighet att bryta en destruktiv utveckling.

Målgruppen för SIG vuxna är personer från 18 år som:

- begår brott
- befinner sig i riskzon för att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil
- befinner sig i kriminella miljöer
- riskerar att involveras eller som redan är involverade i våldsbejakande extremism

I Stockholms stads budget 2021 tydliggjordes att arbetet med sociala insatsgrupper ska permanentas och utvecklas med ett skärpt kvalitetsfokus som leder till att samordningen över staden förstärks och resultatet av utförda insatser systematiskt följs upp.³ Som ett led i detta har denna vägledning reviderats. I finansborgarrådets förslag till budget 2022 framgår att socialnämnden ska fortsätta ta en ledande och samverkande roll, tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i arbetet med insatser för de individer som nås genom sociala insatsgrupper samt i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för att fler personer lämnar kriminalitet.

Jämställdhetsanalys

Kön är vid sidan av ålder den faktor som har starkast koppling till våld och kriminalitet.^{4,5} Det är betydligt fler pojkar/män än

³ Stockholms stad (2021). Budget 2021. Stockholm: Stadsledningskontoret

⁴ Lilly, J. Robert; Cullen, Francis T.; Ball, Richard A. (2011) Criminological theory: context and consequences.

⁵ Sarnecki, Jerzy (2009) Introduktion till kriminologi.

flickor/kvinnor som misstänks för brott. Denna obalans mellan könen är också något som återspeglas gällande vilka personer som beviljas insatsen SIG. Det är viktigt att inskrivna personer i sociala insatsgrupper oavsett kön erbjuds samma möjligheter till stöd att bryta en destruktiv utveckling och sluta begå brott.

Barnrättsperspektiv

IFAU (Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering) har i en rapport visat att barn vars förälder dömts till fängelse klarar sig sämre i skolan och har en ökad risk för egen kriminalitet i tonåren. Som unga vuxna har de svårare att etablera sig på arbetsmarknaden⁶. Utifrån ett barnrättsperspektiv är det angeläget att identifiera de vuxna som är inskrivna i SIG också som föräldrar och säkerställa att deras barn betraktas som anhöriga som kan vara i behov av skydd eller stöd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslaget till reviderad vägledning för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper för vuxna från 18 år.

Bilagor

1. Vägledning för stadsdelsförvaltningarnas arbete med sociala insatsgrupper från 18 år
2. Samtycke till att bryta sekretessen SIG vuxna